

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Dějepis

Sada: 2

Číslo materiálu v sadě: 4

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Jiří z Poděbrad

Jméno autora: Mgr. Vladislava Heglasová

Předmět: Dějepis

Jazyk: Čeština

Klíčová slova: doba poděbradská, katolíci a kališníci, Jednota bratrská, Jednota zelenohorská

Cílová skupina: žák 1. ročníku

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žák dokáže popsat dobu poděbradskou v českých dějinách jako dobu náboženské tolerance a charakterizovat osobnost Jiřího z Poděbrad jako nositele vize o vytvoření jednotné mírové Evropy.

Metodický list/anotace

Stručná motivační prezentace, která je opatřena úkoly a obrázky, seznámí žáka s politickou a hospodářskou pozicí českého státu v Evropě těsně po husitských válkách a vlivem osobnosti Jiřího z Poděbrad na vnitřní a zahraniční politiku českých zemí v 15. století.

Datum vytvoření: 16.12. 2012

JIŘÍ
Z PODĚBRAD

Úkol:

Víte, jaká byla situace
v českých zemích těsně po
husitských válkách?

Doba Jiřího z Poděbrad

- r. 1436 - s nástupem **Zikmunda Lucemburského** hrozila rekatolizace českých zemí
- r. 1437 – Zikmund umírá a panovníkem v Čechách, Uhrách a Německu se stal jeho zeť **Albrecht**, náhle však i on r. 1439 umírá na mor a za jeho syna **Ladislava Pohrobka** se stal správcem českých zemí vedoucí představitel kališníků - **Jiří z Poděbrad**

Doba Jiřího z Poděbrad

- **r. 1458** – **Jiří z Poděbrad** zvolen **českým králem** za své zásluhy o rozvoj království (v Uhrách Matyáš Korvín)
 - ✓ tzv. „**husitský král**“
 - ✓ král „**dvojího lidu**“ (kališníků a katolíků)
- v čele katolíků – Oldřich z Rožmberka

Král Jiří z Poděbrad

Norimberská kronika, 1493

Obrázek č. 1

Jiří z Poděbrad pocházel z rodu šlechticů z Kunštátu z poděbradské linie. Jako 14letý se zúčastnil bitvy u Lipan na straně umírněných kališníků a katolíků.

Znak pánů z Kunštátu

z pergamenových přebalů z nejstarších knih zemských trhových
14. stol. ?

Obrázek č. 2

Doba Jiřího z Poděbrad

- povznesl české království hmotně i kulturně
- uvedl do pořádku hospodářství země narušené válkami
- obnovil dolování stříbra v Kutné Hoře a ražbu českého groše
- zabezpečil fungování dálkového obchodu
- uděloval výsady městům
- snažil se posílit královskou moc jako za Karla IV. a jednotu českého státu
- opíral se o kališnickou církev, nižší šlechtu a měšťany

Majestátní pečeť Jiřího z Poděbrad

15. stol.

Obrázek č. 3

Doba Jiřího z Poděbrad

- vypracoval **návrh na založení mírového svazku evropských panovníků** a nabídl francouzskému králi předsednictví, svaz měl zajistit:
 - evropský mír
 - ochranu proti Turkům

Úkol:

Co si myslíte, podařilo se návrh
Jiřího z Poděbrad uskutečnit?

Řešení:

- **Návrh Jiřího z Poděbrad na vytvoření jednotné mírové Evropy**, jejíž státy se měly zavázat, že proti sobě nepovedou války a spory budou řešit vyjednáváním, **se neuskutečnil**:
 - západní Evropa měla jiné starosti
 - spor s papežem
 - projekt předběhl svou dobu (obdoba dnešní OSN či EU)

Doba Jiřího z Poděbrad

- **Jiří z Poděbrad** potřeboval podporu papeže pro svou korunovaci a schválení kompaktát, proto:
 - ✓ slíbil svou poslušnost a
 - ✓ pronásledoval **Jednotu bratrskou**
- papež **Pius II.** prohlásil kompaktáta za neplatná a Jiří z P. byl dán do klatby
- české panstvo se spojilo s něm. městy v **Jednotu zelenohorskou**

Jednota bratrská

domek Na sboru v Kunvaldu

Obrázek č. 4

Jednota bratrská vznikla v období husitských válek před nástupem Jiřího z Poděbrad jako umírněná církev pod vedením Jana Rokycany, hledala kompromis s katol. církví, byla ovlivněna učením Petra Chelčického a založena Bratrem Řehořem v Kunvaldě. Představovala ideál víry, lásky a naděje. Nejvýznamnější představitelé – Jan Augusta, Jan Blahoslav, J.A. Komenský

Doba Jiřího z Poděbrad

- papež Pius II. vyhlásil **křížovou výpravu proti Čechám**
- Jednota zelenohorská uznala Matyáše Korvína českým králem
- začaly **česko-uherské války** mezi Jiřím z Poděbrad a Matyášem Korvínem
- **r. 1471 - Jiří z Poděbrad zemřel**
(ještě před svou smrtí nabídl českou korunu polským **Jagelloncům**)

Král Jiří Poděbradský

nad obklíčenými vojsky krále Matyáše u Vilémova

Obrázek č. 5

Útok Matyáše Korvína byl odražen u **Vilémova** ve vých. Čechách, Matyáš zajat a poté propuštěn na základě slibu, že nebude pokračovat v bojích. R. 1469 se však nechal v Olomouci katolickou šlechtou korunovat českým králem. Jiřímu zůstala vláda pouze v kališnické části Čech. **22. března 1471 zemřel.**

Odkazy:

Použité zdroje: internet

Dostupné pod licencí GNU Free Documentation License na www:

Obrázek č.1

WOLGEMUT, Michel. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 16.12. 2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nuremberg_chronicles_f_251v_2_\(Georgius_rex_bohemie\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nuremberg_chronicles_f_251v_2_(Georgius_rex_bohemie).jpg) >

Obrázek č. 2

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 16.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:P%C3%A1ni_z_Kun%C5%A1t%C3%A1tu.gif >

Obrázek č. 3

NEUVEDEN. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 16.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Majest%C3%A1tn%C3%AD_pe%C4%8De%C5%A5_Ji%C5%99%C3%ADho_z_Pod%C4%9Bbrad.gif >

Obrázek č. 4

BOHEMIANROOTS. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 16.12. 2012]. Dostupný na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Domek_Na_sboru.JPG >

Obrázek č. 5

LIEBSCHER, Adolf. *Wikimedia Commons* [online]. [cit. 16.12. 2012]. Dostupný na WWW: [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Adolf Liebscher Ji%C5%99%C3%AD z Pod%C4%9Bbrad nad obkl%C3%AD%C4%8Den%C3%BDmi vojsky.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Adolf_Liebscher_Ji%C5%99%C3%AD_z_Pod%C4%9Bbrad_nad_obkl%C3%AD%C4%8Den%C3%BDmi_vojsky.jpg) >